

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Kedden, Augusztus' 13dikán, 1822.

Spanyol Ország.

Egy, Júl. 17d. költ Királyi parancsolat, tekintetbe vévén a' Haza' rendkívül való helyheztesítését, jelesen a' Catalonai zenebonákat, nem különben a' Nemzeti Militzia könnyeségét, a' Státustanács' és a' Cortesek biztossága' jóváhagyásából, és a' közelébb egybehivatandó rendkívül való Cortesek' megegyezését előre feltévén, 25000 legényig terjesztendő katonaszedést rendelt, mellynek végrehajtására Aug. 15ö napja határoztatott. Az újonan szedett katonákból, a' 37. Linea és Könnyű gyalog Regementeknél külön külön egy harmadik Batalion formáltatik, 's a' Linea és könnyű Lovasság, a' gyalog és lovas Pattantyús-ág, nem különben a' Sappeur és Mineur Compániák' hijja pótoltatik-ki. Minden fél zsoldon lévő, 's különböző Regementekhez csupán névvel tartozó Tisztek, valóságos hadi szolgálatba lépnek. A' szükséges költségekre 8,000,000 reált rendeltetett a' Hadi Minisztereknek.

Az Igazgatószerk kihirdettette, hogy a' Constitúziós seregek által Cordovánál megveretett Királyi Karabélyosok' megmaradott része Ciudad-Reálnál a' gyözőknek megadta magát.

Generális Morillo ideig óráig a' Madriti polgári Fő-tiszti hivatalt is viszi, míg t. i. a' ferdők használására 4 hónapi szabadságot nyert St. Martin vissza tér. Igen sokan úgy vélekednek, hogy ezen nem mindenek előtt kedves rendelés, csupán addig tart míg a' minden órában várt új

Miniszter Calatrava Úr megérkezik a' Bilbaói ferdökből.

A' Moniteur Júl. 31d. költ levelében, következő Telegráfi jelentést közöl Marseiléből Júl. 30dikáról: „A' sárga hideg Barcellonában, egy Havannahból tavaly indult hajó gazdáján kiütött. Ez az ember két fijaival együtt ispotályba vitetett, de nem elegendő vigyázással bántak velük. Az egészségre ügyelő Junta nagy sietséggel egybehivatott.

Két Cabinét-Kurirt a' hazug hír terjesztéséért, szolgálatjokból eleresztettek.

Több olly Tisztek odább állottak, kik a' Pardóban a' Királyi Gárdákat vezérlették.

A' Déli Franczia Országi Ujságok egyre hirdetik a' Spanyol Royalistáknak, a' Constitúziós seregeken és Militziákon vett gyözedelmét. Azon Ujságok szerint a' Hit-ármada Cataloniában 20—30,000 emberre szaporodott. Lerida, Hostalrich és Vich, hol ezelőtt legerősebb lábon állottak a' Liberalisok, a' Hit-ármada' hatalmában vannak, 's Júl. 15d. 450 Városok és Faluk ismerték-meg a' Királyi határtalan uralkodást.

Mind a' Moniteurben mind a' Quotidiennében kijött egy levél, melly Bayonnéből Júl. 23d. indult 's mellynek az a' foglalata, hogy egy Kurir vitte volna meg oda a' Madriti Militziák' fegyverből kivetkeztetését, és azt, hogy Morillo mind a' polgári mind a' katonai fő tisztséget együtt viszi, és ez adhatott alkalmatosságot arra, hogy a' valóságos Contra-revolútiót mindenfelé hirleljek. Ezen

hír pedig annál hitelesebbnek tetszhetett, mivel éppen az előtt való nap érkezett meg a' Sevillai és a' Siguenzai rendetlenségekről és a' Királyi Karabélyosoknak Ciudad-Realba meneteléről való tudósítás.

A' Journal de Paris következő levelet közli Madritból Júl. 18d. A' két új Miniszter, úgymint Calatrava és Lopez-Bannos nem fogadták el az ajánlott hivatalt, 's így lévén a' dolog, a' Don Garelly' személyében egyesül az igazság' kiszolgáltatására, és külső dolgokra ügyelő, Don Clementinben a' belső dolgokra, és a' Coloniákra ügyelő, 's végre Don Serra Pamblayban a' Finantziái és Hadi Miniszter. Don Romerate Tengeri Miniszterré leve. — A' Fő-város' megtámadásával vádoltattak' perét tüzesen folytatják. Nagyon terhelnek 15 Katona-tisztet, különösen pedig a' Mon testvéreket, kik csaknem az egész Spanyol nemzetséggel atyafiságban vannak. Az Espeleta testvérek, kik a' Gárdák' egyik osztályát a' nap' kapujánál vezérlették, szerencsésen elillantván, Bordeauxba értek.

Spanyol Amerika.

Havannába Jún. közepén érkezett Mexicoi tudósítások is bizonyítják, hogy Yturbide az odavaló Insurgensek által felállított Császári-székre emeltetett, 's már meg is koronáztatott. Egy fő rangú Püspök pedig Patriárkhává neveztetett. „A' nép (így szól egy New-Yorki levél Júl. 15öjén) ezen történetek felett vélekedéseiben megoszlott: de lehet hinni, hogy a' Generális Yturbidének adatott uralkodói hatalom, bizonyosan rövid időn végét szakasztja az ellenkezőeknek.“

A' Vera-Cruzi Kastély (St. Juan d'Ulloa erőssége) mind ez ideig a' Generális Davila vezérlése alatt lévő Királyi seregek birtokában van. A' nevezett Generális

igyekezett a' Várost és a' szomszéd környéket is újra hatalma alá vonni, de nagy veszteségével visszavéretett. Május 15ö napján 'egy' Követség mintegy két millió piaszterrel érkezett Mexicoból Vera-Cruzba, melly summa az Imperialisták meg egyezésével Spanyol Országba visszatérni kívánó emberek között osztatik-fel. Vera-Cruzban azt hirtelik, hogy Generális Wilkinson Mexicoban megholt, és ugyan ott rangjához illő katonai tisztességgel eltemtetett volna; de alkalmasint Generális Longal tévesztették-meg, kit, midőn erőszakosan bé akart volna menni a' Mexicoi Congresszus' szalájába, az ajtón álló strázsa általszúrt.

Franczia Ország.

A' Moniteur Júl. 28dikán a' la Rochellei öszveesküdtek perének megindításáról környülállásos tudósítást közöl. A' nevezett öszveesküvés más még nagyobb öszveesküvéssel lévén egybefüggésben, mellynek fészke magában Párizsban van, a' per a' Párizsi törvényszék elibe vitetett. Ki jött a' nyomozásokból hogy Carbonarik szövetsége áll fen Párizsban 's Franczia Orzágnak több Városaiban 's éppen ollylábbon, mint volt Olasz-Országban. 36 bévádoltak közt 12 a' Carbonári, 's ezek közül egynek az ágyában 13 gyilok találtatott.

A' Királyi Universzítás' Nagy-Mestere a' Franczia Orzági Érsékekhez és Püspökökhöz egy irást bocsátott, mellyben szívekre köti hogy az Ifjúság' nevelése közül hathatósan munkálódjanak. „Kétségkívül nagy fontosságú dolog“ mond a' Nagymester „megnyitni az Ifjúság' előtt az emberi ismeretek' pályáját, 's lelkeknek nemes repülést adni, hogy alkalmasokká tétethessenek külömbféle hivataloknak viselésére, mellyekre az emberi társaság osz-

lik. De még sokkal fontosabb dolog, virtuosos erkölcsök által oltalmazni őket a' világosodás' és ész' visszaélései ellen, 's e' szerint ifjúi gyenge értelmeknek a' legjobb kezességet szolgáltatni 's a' t."

Júl. 28dik nagy diplomatikai ebédet adott Villet Ur, mellynél Lord Stewart is jelen volt.

Herczeg Eszterházy a' Londoni Udvarnál lévő Ausztriai Nagy-követ Párizsba megérkezett.

Nagy Britannia és Irlandia.

Cauning Urnak az Alsó-ház elibe terjesztett kérelme' alkalmatosságával, mellyben a' Nyugat indiai iszonyú tengeri rablások felől panaszol, heves vitatás kerekedett azon védelem' csekélysege felett, mellyet Nagy Britania saját jobbagyinak nyujt mindenféle tengereken, mikor a' Francia hajók, mellyek a' Görög vizeken járnak, mind az Anglus kereskedőknek mind a' szenvedő emberiségnek pártjokat fogják, 's efféle jóteteményekkel Nyugat-indiában az Amérikaik is viseltetnek Anglia iránt. Marquis Londonderey, a' Madridban lévő Anglus követnek Harvey Urnak, a' Cuba mellett Anglia ellen Spanyol vitorla alatt tett tengeri rablásokra nézve adott instructiójából hozott-fel némelly helyeket, mellyekben nyilván jelentetik, hogy ha Spanyol Ország sikeresen nem lát a' dologhoz, Nagy Britannia nyomozni és büntetni fogja azon szökevény rablókat, kik magokat a' nevezett szigetnek lakatlan partjaira veszik. Erre Spanyol Ország parancsolatot adott a' Sándor nevű Britanniai hajó kirablojinak kitapogatások 's megbüntetések iránt, 's meghagyta egyszer'smind hogy az efféle tetteknek ellenek kell dolgozni.

O' Meara, Bonaparte' volt Orvosa,

ki jó forma csotos ember, személyesen neki szökött a' Times tulajdonosának Walter Urnak, mivel ez Ujságában azt mondá, hogy O' Mearának Bonapartéről írott könyvében sok a' nem igaz dolog. Dolgot adott Walternek megmenekedni az Orvosnak vad megtámadása alól, de még is azt vallotta, hogy a' mit mondott, vissza nem húzza. Walter az Orvost bévádolta, azonban megelégszik annak azon kinyilatkoztatásával, hogy hirtelenkedett. De O' Meara, mind e' mellett is 500 font Sterling kezesség' letételével nyerheté-meg személyes szabadságát.

Edinburgban nagy készülétek tételnek a' Király' elfogadására, kinek Londonból való indulása Aug. 8dikára határozott. Ő Felsége majd a' Holyrood-Honseban, a' Skócziai Királyok' hajdani lakóhelyében, hol a' reggeli udvarlásokat is szándékozik elfogadni, majd a' Buccleugh Herceg' palotájában fog változtatva lakni.

A' Kincstár Cancellarius a' azt ajánlotta Júl. 24dik az Alsó-házban, hogy alázatosan kérni kell Ő Felségét, hogy Anglia régi História-és Kronika-íróinak munkáikat új tiszta nyomtatásban engedné-meg kiadatni, melly munka mind Ő Felsége nevére fényt mind a' Hazára hasznot fog vonni, 's a' Ház örömet megadja Ő Felségének a' munka' kiadására megkívántató költséget. Többen támogatták a' hazafiúi ajánlást, 's iránta, a' Királyhoz nyujtandó kérelem, minden ellenmondás nélkül elfogadtatott.

A' l'Eclipse nevű hajdan híres paripának Skeletonja 1000 Guiniért bocsáttatott árúba.

Brasilia és Portugallia.

A' legújabb Londoni Ujságok írják, hogy a' Koronaherczeg Május 13d. az aty.

ja születése' napján, úgy nyilatkoztatta-ki magát a' Várpiaczon tisztelkedő seregek előtt, hogy kész ily titulust felvenni: *Brasilia' Régens Herczege és Constitúziós Protectora*. Ugyan azon tudósítások szerint a' Minas-Geraesi és más Brasiliai Tartományok' Deputatusai nem akarnak Lisbonába menni 's a' Cortesek közt helyet 's voksot nyerni. A' Courier mind ezen történeteket úgy nézi, mint a' függetlenség forma szerint lejendő kikiáltásának, 's az Anya-országtól elválásnak bizonyos előpostáit. De a' már más kérdés, hogy Brasilia' éjszaki tartományai, (Bahia, Pernambuco, Marauham 's a' t.) nem kívánnak e más systemát?

A' Wilna nevű postahajó Május 26-dikáig terjedő tudósításokat hozott Rio de Janeiroból Angliába. Ezek megerősítik az említett hírt a' Koronaherczeg titulusa iránt, 's azt így változtatják: *Constitutionalis Regens Herczeg 's Brasilia Országának örökös Oltalmazója*.

A m e r i k a.

Washingtoni tudósítások szerint, a' hazájába visszautazó Francia Miniszter Jún. 25d. vett búcsút az Elölülötől; 's Menon Julius Úr marad ottan Biztosnak.

Az Észak-Amerikai Statusok' Elölülője meg kínálván Rodney Urat, hogy valamely Déli Amerikai Tartományban követséget vállalna, ez Buenos-Ayrest választotta.

Az a' hír, mintha St. Martin letette volna a' Péruai Protectorátust, nem bizonyosodott bé. Ellenben az újabb Jamaikai tudósításokból (Jún. 8d.) azt olvassuk, hogy Bolívar megvette Quitót. Obester Morillo a' Generalis Morillo Maracaibói capitulációja' következtében, 500 Spanyolokkal Cubába érkezett.

B é c s.

Nagy-Méltóságú R. Sz. B. Gróf Széki Teleki Sámuel Úr Ö Excellentziájának az Erdélyi Nagy Fejedelemség Udvari Cancelláriusának szomorú halotti pompája folyó Augusztus 9dikén ment-végbe. Délutáni 4 1/2 órára gyülekeztek-fel a' Fels. Erdélyi Cancellaria épületébe igen nagy számmal a' Boldogultnak tisztelőji: az egész Fels. Erdélyi Udvari Cancellária; a' Fels. Magyar Udvari Cancelláriának több Tagjai, a' Max József Magyar Nemes Gyalog Regementnek 's a' Magyar Nemes Testőrző-seregnek Tiszti Deputatioji mind fátyolos karokkal, 's a' különféle renden lévő Uraságok. Itt, a' díszesen ékesített koporsó felett, a' válogatott szomorú hallgatók előtt Tiszt. Tudós Faesi Károly Úr derék rövid beszédében igen fontosan fejtegette, mi volt a' Nagy Férjfiú, politikai, tudományos és erkölcsi tekintetben. Innen, a' test hat fekete lovas gyászszekérré tétetvén, 's a' Boldogult' mély gyászban öltözött cselédjei által fáklyákkal körülvétetvén, a' Reform.Templom felé elindított, követvén a' szomorú nagy Úri sereg kocsijaikon. Bár ha itt az efféle történet nem ritka, még is olly csoportosan tolongott a' menetel' utszájin a' nép, hogy számát rendkívülvalónak lehet mondani. Bévitetvén a' koporsó a' templomba, az Úr asztala elibe helyezettetett, 's körülte 's a' székekben helyt foglalván a' mind két nembeli szomorú tisztelkedők, a' karnak rövid éneklése után Fő Tiszt. Superintendens Hausknecht Justus Úr állott a' koporsó mellé, 's ismeretes ékesenszóllással adván-elő a' Boldogultnak fénylő virtusait, az Anyaszentegyház', Iskolák 's minden köz hasznú intézetek' előmenetelére terhes hivatalai' hív viselése mellett is szentelt élete pályáját; igaz egyenes magasztalásával mindeneknek szívét mé-

Ilyen elérzékenyítette. A' Templomból, a' Városon kívül lévő halottas-boltba vite-
tett a' test, 's onnan egész csendességben,
élete' folytához illőleg, fog Erdélybe a' Sá-
romberken lévő familiai kriptába híven levi-
tetni. — Gyermekének R. Sz. B. Grófné Szé-
ki Teleki Mária Ö Nagyságának, Gróf
Rhédei Ádám T. N. Doboka Vármegye
Fő Ispánja Ö Nagysága élete párjának 's
R. Sz. B. Gróf Széki Teleki Ferencz
Ur Ö Nagyságának 's hozzájuk tartozó
Kedveseiknek neveli mély bánatjokat, hogy
forrón szeretett 's tisztelt atyjoknak utól-
só órajában jelen nem lehetének. — Noha
a' Boldogult még élteben kiadta ked-
ves Gyermekének fekvő jószágbeli része-
ket, végrendelésében még is bőv jutal-
makban részeltete azokat, mind a' mellett
is, hogy a' közjóra, Templomokra, Isko-
lákra 's Bibliothecájában nyolcz kilencz
száz ezer forint közt lévő summát hagyott,
's a' hozzája közelébb lévő híveiről is igen
szépen gondoskodott.

~~~~~
A' Fries és Tarsai' Nagykereskedő
Háza azt az ajánlást tette, hogy az Alsó
Ausztriai hajókázó Canalisnak, elébb ugyan
Magyar Országba Sopronyig, azután, ha
lehet szinte az Adriai tengerig való foly-
tatását, Aktziás társaság' felállítása által
munkába venni 's a' Canalisnak hajókáz-
ható részét kibérteni kész. Ö Cs. K. Felsé-
ge méltóztatott a' Canalis' ajánlott folytatá-
sa iránt tökéletesen kidolgozott költség
számítást maga elébe terjesztetni 's egy-
szersmind a' Béctől Német Ujhelyig ter-
jedő Canalis hajókázható része' kibértele-
tésében megegyezni; mellynek követke-
zésében a' Canalist, minden hozzá tartozó
hasznokkal együtt a' nevezett Nagykeres-
kedő Ház meghatározott esztendőkre való-
sággal által is vette.

Aug. 12d. Bécsben, a' Státuspa-
pirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P.
80 7/8; Ugyan az 2 1/2 pCmal 40 13/32;
Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P.
—; Ugyan az 1821ről 100 for. Conv. Pben
99 11/16; Bizonyítás 1821dik költsönről
100 ftért Conv. Pénzben —; Bécs Városi-
Banko Obligáziók 2 1/2 pCtmal 37 1/2;
100 forint C. Pénz 249 7/8 for. V. Cz-ban.
— 1 Bank-Aktzia 826 f. C. P.

Magyar Ország.

Egerből. Méltóságos Zsadányi és
Török Szent Miklósi Almásy József
Ö Nagysága, a' Kir. Fő Törvényszéknek
Köz-birája, hajdan igen kedvelt Első Al-
Ispánunk, Ö Felségének kegyelme által
Fő Ispáni Helytartónkká és Kormányozónk-
ká rendeltetvén, fényes hivatalába való
béiktattatását Júl. 29d. napjára rendelte,
és noha minden pompás elfogadásnak jó
előre ellene mondott; de a' Statusok és
Rendek határt nem ismerő szeretete azt
vitte végbe Második Al-Ispánunk ifjabb
Tek. Gosztonyi Pál Úr' előlülése alatt,
hogy elfogadására mindent, a' mi illendő,
és tisztességes, megtegyünk. Mellyhezké-
pest Júl. 28d. délután igen fényes Depu-
tatio ment elejébe, az ügynevezett Köpo-
rosi hegy alá, mint ezen Nemes Heves
Vármegyének határszélére, a' hol már a'
Főbb-méltóságú és Nemes Rendből 200-
nál többen várakoztak Ö Nagyságának el-
fogadására. Ezen fényes gyülekezeten ki-
vül a' Nemes Lovas-sereg is a' Vármegye
zászlója alatt, kiket Tek. Bernátfalvi Be-
rnáth Antal Fő Szolga-Biró Úr vezérlett.
Más csapat Lovas-sereg pedig egészen
Borsod Vármegyében fekvő Ostoros hely-
ségig ment Ö Nagyságának elejébe, Eger
Városa Lovas-seregével egyetemben, ki-

Ket Páczány János Kapitány Úr vezett. Estvéli 6 óra tájban érkezvén - meg Ő Nagysága a' hegy' fokához, hol a' nap hévsége ellen diszes sátor vonatott-fel, a' Mélt. és Tek. Rendek' nevében Fő Tiszt. Frim Egri Kanonok Úridveziette Ő Nagyságát. Ezen váratlan megtiszteltetését igen szivrehatóképen köszönte - meg Ő Nagysága, 's azután kocsiba ülén, a' többi Rendekkel együtt, mozsarak' dörgései között vezetett a' három féle Lovas-sereg által a' városba. A' Maklári kapuhoz érkezvén, a' Városi Deputatio tisztelte - meg Ő Nagyságát, 's onnan a' Polgári négy Companiákból álló katonaság' és a' számos Czehek' zászlója alá öszvegyült mesteremberek sorai között, az úgynevezett Generális-házhoz a' kirendelt szállásra érkezett, hol a' Nemes Város török-muzsikája tisztelte, és a' Nemes Vármegyének fényes Deputatiója fogadta, 's bevezetvén, Mélt. Madarassy Ferencz Püspök Úr, mint annak szószólója köszöntötte. Ekkor a' fegyverek és mozsarak víg dörgései hirdették Eger' vidékein a' pártfogásért esdeklő adózó népnek, hogy igazság szerető atya érkezett kebelébe. A' hosszas török-muzsika után a' nagy vacsorához ültek az Őri vendégek. Más nap reggel hasonló fényes Deputatio hívta - meg és kísérté - fel Ő Nagyságát a' Vármegye' házához, 's útjában ismét egy más Deputatio a' grádicsoknál újabban megidvezlette. Örömkialtások között beérkezvén Ő Nagysága a' Vármegye' szálájába, Elölülői helyéről általadá a' kineveztetéséről szólló Diplomát a' Fő Notárius Úrnak, mellynek felolvasása után a' Felsőséghez tartozó hitet letette és a' sok Éljen - kiáltások után fontos beszédet tartta, mellyben a' Tisztviselőknek szivekre kötötte az adózó népnek boldogságát, úgy több tiszt kötelességeket. Erre a' Nemes Vármegye' részéről Tek.

Rottenstein Fő Notárius Úr ékesen megköszöntötte. Azután Ő Nagysága számos Tábla - Birákat nevezett 's azok közt Döbrentei Gábor Urat is, az egész Haza előtt igen érdemes Férjfiút 's Megyebeli birtokost, 's ezután némelly királyi parancsolatok felolvastatván, a' Rendek szelyleloszlottak. — Ezen alkalmatossággal három nap alatt megvendégelt Ő Nagysága 1450 mindenféle rangú személyeket. Legnevezetesebb ezek között az, hogy a' sok Katona - Tiszteken kívül, az itten kvártélyozó Herczeg Eszterházy Regementjebeli köz vitézeket is, mint a' Thrónu' és Haza' védőjit, gazdagon megvendégelte. — Éltesse az Egek' Őra számos esztendőkhig kegyes Fő Kormányozónkat!

Nagy - Károly, Júl. 26d. A' mit Gymnasiumunk már régtől fogva vágyva várt, hogy t. i. kegyes Fő Directorát, mint szeretett édes Atyját kebelében tisztelhesse, végtére ezen napokban megnyerte, midőn Mélt. és Fő Tiszt. Sz. Andrási Tokody István Úr, Cs. K. Tanácsos, N. Várad Kanonok, Egyedi Apátur, T. N. Bihar Vármegye Tábla - Birája, mint ezen N. Várad Tudományos Kerület' Fő Directora, az Ifjúság' meglátogatására szerencsésen elérkeze. Ezen nagy Férjfiúnak megjelenéséből származó édes örömünket, Tudós Barkovics István Úr, a' Gymnasiumnak fáradhatatlan Directora a' kedvelt Tanítóktól környülvétetve, szíves tiszteletül és hív szeretetül jeles deák beszéddel nyilatkoztatta - ki, mellyre midőn Ő Nagysága fontos okokkal lelkesen felelt volna, Tiszt. Bélik Zsigmond Úr, a' Vid. Iskola' Tanítója, általnyujtotta deák Elegiáját, nemkülönben Tiszt. László Aloyz Úr a' IV. Gramm. Tanítója tiszta magyarsággal készült Odáját, mellyek nyomtatásban is kijöttek. Ezeket Ő Nagysága, kinél nem a' méltóság az érdemet, hanem az érdem

szerzi 's emeli a' méltóságot, minő kegyes szívvel vevé, kijelentette azonnal, midőn mindnyájoktól kísértetni kívánt a' Nemzeti Iskoláknak látogatására, hol midőn megelégedve mind a' három Osztályban tisztét végezné, betért a' Rajzoló-iskolába. Itt tovább gyönyörködtette magát Tiszt. Schunik Calazant Ur, Rajzolás-tanító által készített remek munkákban, mellyek valamint a' Tanulók' nagy hasznára, nem különben a' Gróf Waldstein Emanuel Ő Nagyságától ezen Osztály' számára ajándékozott ritka régiségeknek is díszére vannak. Innét visszament Ő Nagysága a' mindenek Ura Istenének hálákat adni a' híres T. Piaristák' templomába, hol ájtatosságát végezvén, meglátogatta Tiszt. Kurtz Egyed Urat, hajdani szeretett Oktatóját, melly által eleven példát adott arra, minő tisztelettel 's háládatossággal kell viseltetni azon férjfiak iránt, kik egész életeket az Ifjúság' nevelésére áldozzák-fel. Innen Klobusiczky Ignác Ő Nagyságához ment által. — Más nap, Júl. 24d. megjelent Ő Nagyságához Fő Tiszt. Kramer Mihály Kanonok Úr, N. Károlyi Esperest és Csinálosi Plebánus, 's több előkelő Úri személyek, kiknek társaságában Ő Nagysága az Isteni ájtatosság után megvizsgálta a' Gymnasiumot, 's annak minden Osztályaiban a' kiszabott tudományokból, hol maga hol kísérőji az Ifjúságot kikérdezték, 's mindenütt az Isteni félelemre, a' kegyes Fejedelm' hűségére, édes Hazánk' szeretetére 's kötelességek' további tökéletes teljesítésére Ő Nagysága különös atyai szívvel ösztönözte az Ifjúságot. Délután az Orosz és Oláh Iskolákban folytatta látogatásait, mellynek végével tudományos tanácskozást tartott, mellyben az Ifjúság'nak tökéletes neveltetése felől való teljes megelégedését több ízben nem csak szóval jelentette, de keze irásában is emlé-

kezetül meghagyta, mellyel egyszersmind látogatását is béfejezte. Júl. 25d. reggel, minekutána a' Tanítók különös atyai kegyességét mély tisztelettel megköszönték, az Ifjúságnak Éljen-kiáltása közt útnak indult, kísértetvén Mező-Petriig a' Gymnasium' Directorától és Tanítóktól, kiknek szívekben mélyen bévagon nyomva boldog emlékezete.

E r d é l y.

Kolozsvár Júl. 15d. Felséges Urunk' dicsőséges uralkodását és közelebbről nagy fájdalomkra elhúnyt Fő Igazgatónk' Erdélyi Gubernátorságára nézve második Gróf Bánffy Györgyünk' kormányozását, örökös emlékezetben fogják tartani azon boldogító Intézetek is, mellyek a' gazdaság szorgalmatosság, és kereskedés előmozdítása' tekintetéből elkerülhetetlenül szükségesek, ugy mint vásáros, és sokadalmas helyeknek czél szerint való elrendelése, és az országos utak' tartós és mesterség szerint való kirakatása. Nem telt-el 12 esztendő, és ezen idő alatt 10 helységekre nézve méltóztatott Felséges Urunk, vásári és sokadalmi Privilegiumokat engedni, közönséges boldogító czél szerint. Legújabb ezek között, mellyet az igen régi Felső-Szálláspataki Osztályos Kenderesi és Mara Famíliák nyertének. Ezen Privilegium szerint Héti-Vásárok minden héten Csötörtök napokon, sokadalmak ó szerint Szent György, és új Kalendárium szerint Szent Mihály napjain fognak tartani Nemes Hunyad Vármegyében Felső-Szálláspatakon. Minthogy pedig mind sátoros, mind barom-piaczok elegendő bő tágassággal már jó móddal készítették, és vendégek számára szükséges alkalmatoságok is építették: mindeneknek tudtára adatik, hogy ezen folyó esztendőben új szerint Szent Mihály napján a' szokott mó-

don a' sokadalmi és heti vásári piacok meg fognak nyitattani.

Valamilyen szükségesek a' jó vásári piacok, éppen olly hasznosok a' jó utak. — E' részben is Erdelyre nevezé bámulás, mit tett légyen Felséges Urunk bölcs uralkodása. Lehetetlen is ez úttal ide nem iktatni hivatalos jegyzésünk' legrövidebb kiírását:

Posta, és kereskedő utak Szebenből Bécs felé.

Szeben és Szeradahely Székben 29,723 öl; Szász Sebes Székben 3,000; Szászváros Székben 9,718; Hunyad Vármegyében 40,000 öl, mind öszve . . . 82,441 öl.

Szebenből Brassó felé.

Szeben székben Fiekkig 13,271; Fogaras és Brassó vidékein megszakasztott darabokban . . . . . 7,000 öl.

öszveséggel . . . . . 20,271 —

Szebenből a' Veres-Toronyi úton Oláh Országig, azon 5450 ölon kívül, mellyek még VI. Károly Császár idejében rakattak; az új út teszen . . . . . 4,192 ölet.

Szebenből Bukovináig.

Szeben Székben új út 2,691; megszakasztott darabokban Maros Székben Thorda és Kolo's Vármegyékben . 13,861 Besztercze vidékin 4,400

a' Tihuczai út Bukovináig azon 12,565 ölon kívül, mellyek Mária Therezia és József Császár idejében rakattak, az új út teszen . . . . . 7235 ölet.

öszveséggel . . . . . 28,187 ölet.

Segesvárról Csik-Szeradáig.

Udvarhely és a' több Székekben öszveséggel 21,242

Thordától Kolozsvárig.

Thorda Vármegyében . 7,538

Kolozsvárról Debreczen felé.

Somlyó körül 763

Kolozsvárról Besztercze felé.

Belső-Szolnok Vmegyében 13,857

Besztercze vidékin . . . 4,800

Brassóból Gyergyó-Szent-Miklósig.

Háromszék, Csik, és Gyergyó Székekben öszveséggel 49,000

Így mind öszve tesznek az új Posta és Kereskedő utak: 232,191 ölet.

Ezeken kívül vannak az újsó-utak, mellyek az Országban mind öszveséggel tesznek, ide nem számlálván a' Zaránd Vármegyei 34,369 ölet, mellyek Mária Theresia és József Császár idejében készültek, és most csak újittatnak . 73,910 ölet.

Következésképen Fels. Urunk uralkodása alatt 1820d. esztendő végéig (mint-hogy a' mult, és idei esztendöbeliek hivatalosan még nem tudatnak) készült mindenféle rakott új utak öszveséggel 305,001 ölet tesznek.

Egy hazafiúi törekedésü Erdemes Gazda általunk az iránt kér, nála nagyobb tapasztalásu férfaktól tanácsot, miképen kellessék a' szántóföldekről és rétekről a' földi (gyalog) bodzát örökre kiirtani?